

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315215858
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1315215858.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Ivany Štíftovej, v spore žalobcu: P. Z., nar. XX.XX.XXXX, Na Q. XA, O., zastúpeného advokátom Mgr. Milanom Vallom, Vajnorská 43, Bratislava, proti žalovanej: H.. U.. Ľ. W., nar. X.X.XXXX, W. XX, O., zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Dráčovou, Čajakova 7, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 19C/491/2015-183, zo dňa 13.11.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie uviedol, že žalobou doručenou súdu 26.10.2005 sa pôvodní žalobcovia 1/ a 2/ (B. Z. a Q. Z.) domáhali, aby súd určil, že vlastníckymi spornej časti pozemku o výmere 21 m² určenej podľa súdom nariadeného znaleckého posudku - geometrického plánu z pôvodných pozemkov s parcelným č. XXXX/X, ostatné plochy, o výmere 87 m² a s parcelným č. XXXX/X, záhrady, o výmere 91 m², nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, sú žalobcovia, pričom zároveň žiadali o uloženie povinnosti žalovanej vydať časť pozemku s parcelným č. XXXX/X, záhrady, v katastrálnom území Y., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, vo vlastníctve pôvodných žalobcov, ktorú neoprávnene užíva podľa znaleckého posudku - geometrického plánu. Skutkovo žalobu odôvodnili tým, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi pozemku s parcelným č. XXXX/X, záhrady, o výmere 730 m², nachádzajúceho sa v katastrálnom území Y., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý získali kúpou. Dňa 7.9.1993 boli vytýčené hranice pozemkov s parcelnými č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X v katastrálnom území Y. a to rúrkami ortogonálnou metódou, na podklade geometrického plánu č. 244-2610-009-82. Žalovaná, ktorá je vlastníčkou susedných parciel ohlásila stavebnému úradu zámer realizovať drobnú stavbu - oplotenie pozemkov s parcelnými č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, avšak geodet následne vytýčil nové hranice pozemkov. Po zistení, že hranice medzi pozemkami s parcelnými č. XXXX/X a XXXX/X a pozemkami s parcelnými č. XXXX/X a XXXX/X sú sporné, navrhol stavebný úrad zvolať ústne rokovanie medzi vlastníckymi a vzhľadom na spornosť hraníc a nezrovnalosť medzi vytyčovacími náčrtmi odkázal stavebný úrad účastníkov na riešenie sporu súdnou cestou. Pôvodní žalobcovia v žalobe uviedli, že žalovaná vstúpila na ich pozemok a na sporných hraniciach začala budovať oplotenie. Dodali, že hranice medzi susednými pozemkami sú nejasné a preto dochádza k nezrovnalostiam.

3. Súd prvej inštancie na úvod skonštatoval, že rozsudkom č.k. 13C/278/2005-254, zo dňa 21.4.2010 (v poradí prvým), žalobu pôvodných žalobcov o vydanie časti pozemku zamietol. Proti tomuto rozsudku podali pôvodní žalobcovia odvolanie. Na odvolanie pôvodných žalobcov Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 7.6.2012, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Na dovolanie pôvodnej žalobkyne Q. Z. Najvyšší súd SR, ako dovolací súd, uznesením zo dňa 25.11.2013, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.6.2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že odvolací súd neskúmal podmienky konania, pričom žalobca B. Z. zomrel pred vyhlásením rozhodnutia odvolacím súdom a teda konal so žalobcom, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom konania.

5. Krajský súd v Bratislave po vrátení veci Najvyšším súdom SR na ďalšie konanie vec opätovne prejednal a rozhodol uznesením zo dňa 7.5.2015 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 13C/278/2005-254, zo dňa 21.4.2010 (v poradí prvým), zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; v odôvodnení okrem iného skonštatoval, že zisťoval právnych nástupcov pôvodného zomrelého žalobcu (B. Z.) a zistil, že na základe Osvedčenia o dedičstve po poručiteľovi B. Z. zo dňa 16.10.2012 sa dedičom pozemku s parcelným č. XXXX/X, záhrady, o výmere 730 m², zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie Y. stal P. Z., nar. XX.XX.XXXX; zároveň podotkol, že na pojednávaní pripustil zmenu žalobného návrhu v zmysle písomného návrhu žalobcu zo dňa 6.5.2015, ktorým žiadal určiť vlastnícke právo k pozemku o výmere 17 m² určenej Geometrickým plánom č. 9/2014 vypracovaným znalcom Ing. Štefanom Špačkom, a ktorým tiež žiadal vypratanie spornej časti nehnuteľností. Krajský súd v Bratislave uviedol, že otázka priebehu určenia spornej hranice pozemku je nepochybne otázkou odbornou, vyžadujúcou si odborné znalosti, preto v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie znaleckým posudkom nariadeným súdom, keďže znalecké posudky predložené stranami sporu majú povahu len listinných dôkazov. Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.5.2015, podala žalovaná dovolanie, a Najvyšší súd SR ako dovolací súd, uznesením zo dňa 24.5.2016 dovolanie žalovanej odmietol z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

6. Súd prvej inštancie po vrátení veci Krajským súdom v Bratislave, vec opätovne prejednal a súc viazaný právnym názorom Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho, rozhodol napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení skonštatoval, že doplnil dokazovanie nariadením súdnoznaleckého dokazovania znalcom z odboru Geodézia a kartografia, odvetvie: Geodézia, a vypracovaním znaleckého posudku poveril znalca Ing. Radovana Kamenského.

7. Súd prvej inštancie pripomenul, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia priebehu hranice medzi pozemkami v jeho vlastníctve a pozemkami vo vlastníctve žalovanej, a následne žiadal uložiť žalovanej pozemok v jeho vlastníctve vypratať. Poznamenal, že ide nepochybne o žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je; pričom na základe vykonaného dokazovania ustálil, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe v zmysle § 137 písm. c) C.s.p., ktorý je daný nevyhnutnosťou zosúladenia skutočného stavu vlastníctva so stavom právnym. Ďalej ozrejmil, že žalobu o určenie hranice možno pripustiť len v prípadoch, keď hranicu možno určiť a nie je potrebné ju vytýčiť, t.j. v prípadoch, ak je hranica medzi účastníkmi konania sporná, avšak súd môže na základe znaleckého posudku zistiť, kadiaľ vedie; dodal, že uvedený predpoklad je v predmetnom spore splnený. Poukázal na skutočnosť, že v tomto spore ide o druh vlastníckej žaloby, ktorý vychádza z § 126 Občianskeho zákonníka, pričom súd je povinný zaoberať sa otázkou hranice pozemku bez ohľadu na to, ako žalobca formuloval žalobný petit, t.j. žalobca sa môže domáhať vydania spornej plochy, vypratania spornej plochy alebo zákazu, aby sused túto plochu užíval, prípadne môže navrhovať určenie priebehu spornej hranice medzi susediacimi pozemkami.

8. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že pôvodní žalobcovia sa domáhali určenia hranice susediacich nehnuteľností, a to medzi pozemkom parcely registra „C“ s parcelným č. XXXX/X, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie Y., teraz vo vlastníctve žalobcu a pozemkom parcely registra „C“ s parcelným č. XXXX/X, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie Y., vo vlastníctve žalovanej. Zo znaleckého posudku č. 4/2018 vypracovaného znalcom Ing. Radovanom Kamenským súd prvej inštancie zistil, že polohové určenie pozemku s parcelným č. XXXX/X vo vlastníctve žalobcu podľa GP 244-2610-009-82 nezodpovedá evidovaniu identickej parcely v súčasnom operáte katastra vo vektorovej katastrálnej

mape číselnej. Skonštatoval, že problém sporu vyplýva z nesúladu geometrického a polohového určenia pôvodných parciel na podklade GP č. 244-2610-009-82 /ZPMZ 19/, kde boli jednoznačne uvedené zamerané rozmery novovytvorených pozemkov, pričom polohovo boli predmetné pozemky definované súradnicami lomových podrobných bodov, a geometrického a polohového definovania súčasných parciel pomocou podrobných bodov po vyhlásení platnosti číselnej vektorovej katastrálnej mapy. Zdôraznil, že na uvedenom základe bolo úlohou znalca, aby určil priebeh hranice medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX a s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y..

9. Zo znaleckého dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že evidovanie vlastníckej hranice v súčasnej vektorovej katastrálnej mape číselnej, medzi pozemkom žalobcu a pozemkami žalovanej s parcelným č. XXXX/X a s parcelným č. XXXX/X, je evidované polohovo korektne a vychádza z polohového určenia v primárnom technickom podklade GP 244-2610-009-82 a z označenia tejto hranice v teréne; tiež vlastnícka hranica medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a s parcelným č. XXXX/X vychádza z určenia podľa GP 34/2001, kedy bolo oplotenie v danom čase medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a s parcelným č. XXXX/X polohovo preverené a zodpovedalo hraniciam podľa skutočnej držby vtedajšími vlastníkmi nespochybňovanej. Súd prvej inštancie ďalej podotkol, že úlohou znalca bolo zakresliť na súčasnej platnej katastrálnej mape v mierke 1:250 terajšie umiestnenie oplotenia medzi vlastníckou hranicou strán sporu v celom jej priebehu. Zo záverov znaleckého posudku súd prvej inštancie dospel k záveru, že murované oplotenie medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a parcelným č. XXXX/X vybudované žalovanou nezasahuje do pozemku žalobcu s parcelným č. XXXX/X; vlastnícka hranica medzi uvedenými pozemkami je definovaná spojnicou podrobných bodov 25-420 a 25-421; a vybudované oplotenie je v tolerancii dovolenej odchýlky v zmysle vyhlášky č. 461/2009 Z.z.

10. Na uvedenom základe súd prvej inštancie uzavrel, že priebeh hranice v prírode je v rámci krajných dovolených odchýlok totožný so stavom v katastrálnej mape, a teda bol preukázaný súlad medzi priebehom hranice medzi parcelami strán sporu so súčasným stavom evidovaným v katastri nehnuteľností; a preto za použitia § 470 ods. 1, ods. 2, § 137 písm. c) C.s.p., Čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 67c ods. 5, § 70 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z., súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a námietka nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca argumentoval, že základnou podstatou tohto sporu je rozhodnutie o tom, či je potrebné poskytnúť právnu ochranu formou určenia vlastníckeho práva tej strane sporu, ktorá dobromyseľne po dobu 12 rokov nepretržite užívala oplotenú spornú časť nehnuteľnosti, t.j. pozemku, alebo tej strane sporu, ktorá po 12 rokoch začne spochybňovať oprávnenosť držby držiteľa spornej časti pozemku, zlikviduje pôvodné oplotenie, zaberie spornú časť pozemku a začne o sebe tvrdiť, že podľa skutočného právneho stavu bola po celý čas skutočným vlastníkom spornej časti pozemku.

12. Zdôraznil, že žalobou v znení poslednej zmeny petitu, ktorú pripustil odvolací súd 7.5.2015, sa domáhal určenia, že je vlastníkom pozemku o výmere 17 m² určeným geometrickým plánom na úpravu hranice pozemkov s parcelnými č. XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y. a to podľa geometrického plánu č. 9/2014 vypracovaného znalcom z odboru geodézie Ing. Štefanom Špačkom. Podotkol, že minimálne od 7.9.1993 nerušene užíval celý svoj pozemok o výmere 730 m², t.j. vrátane sporného pozemku o výmere 17 m², a následne tento užívali pôvodní žalobcovia, pričom boli v dobrej viere presvedčení, že oplotenie pozemku vybudované v teréne zodpovedá parcele č. XXXX/X a týmto oplotením ohraničený pozemok patrí do výlučného vlastníctva žalobcu, resp. neskôr rodičov žalobcu. Poznamenal, že pokojný stav narušila žalovaná ako vlastníčka susedných pozemkov s parcelným č. XXXX/X, o výmere 708 m², a parcelným č. XXXX/X, o výmere 91 m², ktorá v roku

2005 iniciovala konanie vedené na Správe katastra pre hlavné mesto SR Bratislava pod č.k. X96/05, v ktorom bola bez účasti rodičov žalobcu (pôvodných žalobcov) rozhodnutím zo dňa 1.7.2005, opravená výmera pozemku žalovanej s parcelným č. XXXX/X zo 708 m² na 724 m². Dodal, že žalovaná následne bez súhlasu pôvodných žalobcov začala realizovať stavebné práce spočívajúce v zbúraní pôvodného oplotenia z roku 1993, a postavila nové murované oplotenie, pričom pri stavbe tohto nového oplotenia zabrala aj časť pozemku, ktorá bola dovtedy nerušene užívaná jeho rodičmi. Na uvedenom základe namietal, že sporný pozemok bol vydržaný ešte jeho právnymi predchodcami, a následne ho zdedil on. Uviedol, že námietku o vydržaní sporného pozemku uviedol aj v prvoinštančnom konaní, a to v návrhu na doplnenie dokazovania zo dňa 10.9.2018, ako aj vo svojej záverečnej reči. V tejto súvislosti súdu prvej inštancie vytykal, že sa otázkou vydržania vôbec nezaoberal, čím zaťažil napadnutý rozsudok nielen vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, ale taktiež vadou nedostatočného odôvodnenia. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005, zo dňa 27.4.2006, uznesenie Najvyššieho súdu SR vydané pod sp. zn. 5 Cdo 201/2009, a nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 261/06, skonštatoval, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, a považuje sa za takú vadu konania, ktorou sa strane sporu upiera právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia a možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, čím dochádza k porušeniu práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie zaručené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

13. Žalobca súdu prvej inštancie vyčítal nevykonanie dôkazov uvedených v návrhu na doplnenie dokazovania zo dňa 10.9.2018. Uviedol, že predmetný návrh na doplnenie dokazovania podľa svojho obsahu nebol zmenou žaloby, ale návrhom na vykonanie dôkazov v zmysle § 185 a nasl. C.s.p., t.j. procesným úkonom smerujúcim k vykonaniu ďalších dôkazov o vydržaní pozemku; vzhľadom na to, že súd prvej inštancie na pojednávaní 13.11.2018 odmietal ďalej konať, pokiaľ neozrejmi, že tento návrh má byť považovaný za zmenu žaloby, jeho právny zástupca na pojednávaní 13.11.2018 žiadal o zmenu žaloby. Žalobca sa napriek uvedenému domnieval, že v skutočnosti nešlo podľa obsahu tohto úkonu o zmenu žaloby, nakoľko si uplatnil totožné právo na základe totožných skutkových tvrdení, a aj petit žaloby formuloval totožne, pričom uviedol len odlišné právne posúdenie dovtedy uvádzaných skutkových tvrdení, od ktorého odvodzoval dôvodnosť podanej žaloby. Argumentoval, že posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je vždy úlohou súdu („iura novit curia“). Pripomenul, že pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových zistení, ktoré by umožňovali uplatnený nárok po právnej stránke podriaďiť pod viac hmotnoprávných noriem, je jeho povinnosťou posúdiť spor podľa príslušných ustanovení a o nároku rozhodnúť, a to bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený právny dôvod požadovaného plnenia. Dodal, že náležitosťou žaloby nie je uvedenie ustanovenia právneho predpisu alebo právna kvalifikácia uplatneného nároku, pričom v prípade, že v žalobe právna kvalifikácia uvedená je, tak súdy touto nie sú viazané. Vyjadril presvedčenie, že súd prvej inštancie bol v tomto spore viazaný petitom žaloby, a bolo jeho povinnosťou zistiť, či na základe skutkových okolností uvedených v žalobe a tvrdených počas konania, existuje jeho (žalobcovo) vlastnícke právo k spornému pozemku. Na uvedenom základe súdu prvej inštancie vytykal nesplnenie povinnosti zaoberať sa otázkou vydržania vlastníckeho práva k spornému pozemku.

14. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zastávala názor, že v priebehu dlhé roky trvajúceho sporu bolo predložených množstvo posudkov, geodetických meraní, rozhodnutí úradov, stanovísk a pôvodných dát z katastrálneho operátu, ktoré preukázali, že vlastnícka hranica medzi pozemkami strán sporu určená v roku 1982 je správna a v súlade s údajmi katastra, po celý čas sa nezmenila a nemá sa meniť. Domnievala sa, že katastrálnou listinou ZPMZ č. 2324 (čl. 141, sp. zn. 13C/278/2005) bolo preukázané, že v čase, keď ona ešte nebola vlastníčkou súčasných parciel, sa medzi stranami sporu nachádzalo oplotenie; hranica skutočnej držby nebola v čase rokov 1982-1993-2001 sporná, pričom oplotenie tvorilo vlastnícku hranicu. Zdôraznila, že ide o to isté oplotenie, o ktorom žalobca tvrdí, že ho vybudoval v roku 1993; priebeh oplotenia bol totožný s vlastníckou hranicou podľa platného stavu katastra, t.j. žalobca nemohol užívať časť jej pozemku a naopak ona nemohla zasiahnuť do pozemku žalobcu, pretože murované oplotenie (so začiatkom realizácie v r. 2005) sa nachádza vo vnútri jej pozemku, cca 30 cm od vlastníckej hranice so žalobcom. Dodala, že uvedené bolo potvrdené aj výsluchom svedkov Q. E., X. B. a súdom určeného znalca H.. Y. S.. V tejto súvislosti ďalej podotkla, že v evidencii katastra sa nachádza listina, ktorou je zameraná poloha oplotenia v teréne; oplotenie bolo zamerané v čase, keď ona ešte nebola vlastníčkou a hranica držby nebola spochybnená žiadnym vlastníkom a tvorila vlastnícku hranicu v zmysle katastrálneho zákona. Vyjadrila presvedčenie, že uvedené nespochybniteľne preukazuje, že tvrdenie žalobcu o oplotení, ktoré

malo byť pôvodne v jej dnešnom pozemku, čím mal žalobca údajne užívať väčšiu výmeru a väčší pozemok, je nepravdivé.

15. Žalovaná oponovala tvrdeniu žalobcu, že podľa pôvodného oplotenia užíval väčší pozemok; a podčiarkla, že súdom určený znalec H.. Y. S. v textovej ako aj grafickej časti Znaleckého posudku č. 4/2018, jasne deklaroval kde sa nachádzali pôvodné hranice a oplotenia na katastrálnej mape, a v prírode. Mala za to, že z predmetného posudku jednoznačne vyplýva, že pôvodné rozdelenie pozemku s parcelným č. XXXX ostalo nezmenené a plot sa nachádzal na spornej hranici pozemku presne tak, ako je zakreslená v katastrálnej mape. Považovala za potrebné poukázať na skutočnosť, že dôkazná hodnota Znaleckého posudku č. 9/2014 vypracovaného Ing. Štefanom Špačkom, na ktorý sa žalobca v konaní odvolával, je nulová, a to z dôvodu, že znalcove postupy a závery boli vyvrátené súdom ustanoveným znalcom Ing. Romanom Kamenským, ktorý poukázal na chyby uvedeného znaleckého posudku Ing. Štefana Špačka. Dodala, že voči Znaleckému posudku č. 4/2018 vypracovaným Ing. Radovanom Kamenským nemá žiadne námietky; posudok potvrdzuje jej doterajšie tvrdenia, bol vypracovaný riadne, so znalosťou celej veci a závery sú podľa nej nespochybniteľné.

16. Žalovaná ďalej upriamila pozornosť na tvrdenie žalobcu o vydržaní časti pozemku ešte jeho právnymi predchodcami, a uviedla, že toto bolo novým dôvodom žaloby predneseným žalobcom tesne pred skončením veci; a preto súhlasila s postupom súdu prvej inštancie, ktorý s ohľadom na hospodárnosť konania a navrhnuté ďalšie dokazovanie, zmenu žaloby nepripustil. Nad rámec uvedeného skonštatovala, že aj v prípade, ak by súd prvej inštancie zmenu žaloby pripustil, dá sa z výsledkov dokazovania dospieť k záveru, že žalobca a ani jeho právni predchodcovia nemohli oprávnené užívať jej pozemok v rozhodnom rozsahu, nakoľko pôvodné oplotenie sa nachádzalo na vlastníckej hranici pozemkov. Dôvodila, že vo vzťahu k argumentácii žalobcu o vydržaní absentovali základné tvrdenia pre vstup do držby a dobromyseľnosť držby, nakoľko zo znaleckého posudku v spojitosti s ostatnými dôkazmi jasne vyplynulo, že žalobca a ani jeho právni predchodcovia nikdy neužívali časť pozemku, ktorú si ako vlastníctvo nárokovali určiť v tomto spore. Bola názoru, že vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie nepripustil zmenu žaloby, nebolo dôvodné zaoberať sa v odôvodnení napadnutého rozsudku možným vydržaním. Nestotožnila sa s názorom žalobcu, že jeho návrh zo dňa 10.9.2018 nie je zmenou žaloby, ale len návrhom na doplnenie dokazovania; pretože žalobca týmto návrhom podstatne menil právny dôvod určujúceho petitu, keď namiesto tvrdenia, že ona zabrala jeho pozemok, začal tvrdiť, že časť jej pozemku vydržal; v zmysle § 141 ods. 2 C.s.p. tak bol jeho návrh zo dňa 10.9.2018 zmenou žaloby. Na záver mala vo vzťahu k napadnutému rozsudku výhradu, že v zmysle jej návrhu zo záverečnej reči nebolo doposiaľ rozhodnuté o zrušení predbežného opatrenia.

17. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13.11.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

18. Podľa Čl. 8 Základných princípov C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

19. Podľa § 132 ods. 1, ods. 2 C.s.p. v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

20. Civilné sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína výlučne na základe žaloby, ktorá okrem všeobecných náležitostí podľa § 127 ods. 1 C.s.p., musí obsahovať aj osobitné náležitosti vymedzené v § 132 ods. 1 C.s.p., t.j. aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, čo predstavuje samotný základ žaloby. Prvoradou povinnosťou žalobcu teda je, aby zrozumiteľne a určito opísal okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby, teda skutkový dej. Tvrdenia, z ktorých má po vykonaní dokazovania vyplynúť oprávnenosť uplatneného nároku, by mali byť jednoznačné, konkrétne, aby nemohlo dôjsť k zámeně s iným skutkom; ide o skutočnosti, ktoré umožňujú jednoznačnú individualizáciu

nároku. Súčasne platí, že Civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd), a preto žalobca nie je povinný žalobou uplatnený nárok právne kvalifikovať.

21. Z obsahu žaloby doručenej súdu 26.10.2005 sa pôvodný žalobca 1/ B. Z. a žalobkyňa 1/ Q. Z. domáhali určenia, že sú vlastníkami spornej časti pozemku o výmere 21 m² určenej podľa súdom nariadeného znaleckého posudku - geometrického plánu z pôvodných pozemkov s parcelným č. XXXX/X, ostatné plochy, o výmere 87 m² a s parcelným č. XXXX/X, záhrady, o výmere 91 m², nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, sú žalobcovia, pričom zároveň žiadali o uloženie povinnosti žalovanej vydať časť pozemku s parcelným č. XXXX/X, záhrady, v katastrálnom území Y., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, vo vlastníctve pôvodných žalobcov, ktorú neoprávnene užíva podľa znaleckého posudku - geometrického plánu, na tom skutkovom základe, že napriek tomu, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi pozemku s parcelným č. XXXX/X, záhrady, o výmere 730 m², nachádzajúceho sa v katastrálnom území Y., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý získali kúpou, a dňa 7.9.1993 boli vytyčené hranice pozemkov s parcelnými č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X v katastrálnom území Y. a to rúrkami ortogonálnou metódou, na podklade geometrického plánu č. 244-2610-009-82, tak žalovaná, ktorá je vlastníčkou susedných parceli ohlásila stavebnému úradu zámer realizovať drobnú stavbu - oplotenie pozemkov s parcelnými č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, avšak geodet následne vytyčil nové hranice pozemkov; po zistení, že hranice medzi pozemkami s parcelnými č. XXXX/X a XXXX/X a pozemkami s parcelnými č. XXXX/X a XXXX/X sú sporné, navrhol stavebný úrad zvolať ústne rokovanie medzi vlastníkmi a vzhľadom na spornosť hraníc a nezrovnalosť medzi vytyčovacimi náčrtmi odkázal stavebný úrad účastníkov na riešenie sporu súdnou cestou; žalobcovia v žalobe uviedli, že žalovaná vstúpila na ich pozemok a na sporných hraniciach začala budovať oplotenie; dodali, že hranice medzi susednými pozemkami sú nejasné a preto dochádza k nezrovnalostiam.

22. V odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Co/144/2014 bola pripustená zmena žalobného návrhu v zmysle písomného návrhu žalobcu zo dňa 6.5.2015, ktorým žiadal určiť vlastnícke právo k pozemku o výmere 17 m² určenej Geometrickým plánom č. 9/2014 vypracovaným znalcom Ing. Štefanom Špačkom, a ktorým tiež žiadal vypratanie spornej časti nehnuteľnosti; odvolací súd súčasne, keďže napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 13C/278/2005-254, zo dňa 21.4.2010 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, uviedol, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že medzi účastníkmi konania existuje naďalej spor, týkajúci sa vzájomného vymedzenia predmetu dvoch vlastníckych práv, kedy určenie hranice je spôsobom určenia, ktorá časť zo spornej parcely patrí ktorému z dvoch vlastníkov susediacich pozemkov; v konaní boli účastníkmi produkované znalecké posudky (Ing. Špačka a Ing. Wágnera), v ktorých obaja znalci dospeli k rozdielnym záverom o tom, či zo strany odporkyne došlo v roku 2005 k posunutiu ohradného múru a tým k neoprávnenému zásahu odporkyne do vlastníckeho práva navrhovateľa, alebo nie; otázka určenia priebehu spornej hranice je nepochybne otázkou odbornou, vyžadujúcou si odborné znalosti, preto sa javí ako nutné v ďalšom konaní doplniť dokazovanie znaleckým dokazovaním na spornú otázku priebehu hranice medzi susednými pozemkami účastníkov konania; znalecké dokazovanie poskytne skutkový základ pre vyriešenie právnej otázky, či došlo k navrhovateľom tvrdenému zásahu do jeho vlastníckeho práva odporkyňou.

23. Súd prvej inštancie riadiac sa uvedeným záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, doplnil dokazovanie o znalecké posúdenie (určenie) priebehu hranice medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX a s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., pričom znalec Ing. Radovan Kamenský dospel k skutkovému záveru vyjadrenému v znaleckom posudku č. 4/2018, že vlastnícka hranica medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a s parcelným č. XXXX/X vychádza z určenia podľa GP 34/2001, kedy bolo oplotenie v danom čase medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a s parcelným č. XXXX/X polohovo preverené a zodpovedalo hraniciam podľa skutočnej držby vtedajšími vlastníkmi nespochybnovanej; murované oplotenie medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X a parcelným č. XXXX/X vybudované žalovanou nezasahuje do pozemku žalobcu s parcelným č. XXXX/X; vlastnícka hranica medzi uvedenými pozemkami je definovaná spojnicou podrobných bodov 25-420 a 25-421; vybudované oplotenie je v tolerancii dovolenej odchýlky v zmysle vyhlášky č. 461/2009 Z.z.

24. Z obsahu spisu ďalej nesporne vyplýva, že až na pojednávaní dňa 11.9.2018 žalobca prednesom svojho právneho zástupcu prezentoval „alternatívne“ riešenie (viď č.l. 160) založené na tvrdení, že v roku 1993 vybudoval oplotenie parcely č. XXXX/X, na základe čoho užíval aj spornú časť nehnuteľnosti v dobrej viere, že ide o časť parcely č. XXXX/X, ktorú užíval od septembra 1993, v dobromyseľnej držbe pokračovali jeho rodičia a to minimálne od roku 2005, kedy žalovaná vybudovala nové oplotenie, čo bolo podnetom na podanie žaloby; súčasne na dopyt konajúceho súdu žalobca na tomto pojednávaní výslovne konštatoval, že sa nejedná o zmenu žaloby a preto nežiadal o jej pripustenie. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 12.9.2018 doplnil, že nakoľko podľa § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa do doby oprávnenej držby započítava aj doba oprávnenej držby právneho predchodcu, je zrejmé, že rodičia žalobcu už v roku 2003 vydržali pozemok o výmere 730 m², o ktorom boli po dobu 10 rokov nepretržite v dobrej viere presvedčení, že tento predstavuje parcelu č. XXXX/X a že tento je ich vlastníctvom; sporná nehnuteľnosť, vo vzťahu ku ktorej je určenie vlastníckeho práva predmetom sporu, tak bola vydržaná právnym predchodcom žalobcu a následne zdedená žalobcom v priebehu tohto konania.

25. Podľa § 140 ods. 1, ods. 2 C.s.p. zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

26. Civilný sporový poriadok výslovne uvádza, že zmenou žaloby je a) návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo (kvantitatívna zmena), b) návrh, ktorým sa uplatňuje iné právo (kvalitatívna zmena) a c) podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. O posledný zo zmienených prípadov zmeny žaloby pôjde v situácii, že žalobca opiera svoj nárok o nové skutočnosti, ktoré sú rozhodné pre uplatnený nárok; nedochádza však k zmene žalobného petitu, napr. vlastnícke právo žalobca odvodzuje z iného právneho titulu a v takom prípade ide o zmenu v právnej kvalifikácii v dôsledku zmeny skutkového stavu (tzv. zmena právneho dôvodu), aj keď v konečnom dôsledku ide v prvom rade o zmenu v skutkovom stave, ktorý má vplyv na zmenu právnej kvalifikácie. Ide teda o situáciu, ak žalobca požaduje stále rovnaké plnenie, ale z iného skutkového základu veci (skutkového deja), než ako vymedzil predmet konania v žalobe; týmto spôsobom zákon žalobcovi umožňuje, aby odvrátil zamietnutie žaloby, ak má síce nárok na požadované plnenie, avšak z iného skutkového deja, aký pôvodne použil k označeniu predmetu konania po skutkovej stránke v žalobe.

27. Odvolací súd sa nestotožnil s jedinou podstatnou námietkou žalobcu v odvolaní, že v skutočnosti nešlo podľa obsahu prednesu na pojednávaní dňa 11.9.2018 a podania doručeného súdu prvej inštancie dňa 12.9.2018 o zmenu žaloby, nakoľko si uplatnil totožné právo na základe totožných skutkových tvrdení, a aj petit žaloby formuloval totožne, pričom uviedol len odlišné právne posúdenie dovtedy uvádzaných skutkových tvrdení, od ktorého odvodzoval dôvodnosť podanej žaloby; z opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe zo dňa 20.12.2005 je totiž celkom nepochybné, že žalobca (pôvodní žalobcovia) sa domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemku z dôvodu sporu medzi stranami o priebeh vzájomných vlastníckych hraníc pozemkov, keďže pre tento spor bolo vylúčené, aby správa katastra opravila chybné zakreslené hranice pozemkov, pričom predmetom ochrany porušeného vlastníckeho práva žalobcu bol návrh na určenie hranice medzi spornými pozemkami, hoci vymedzený určovacím petitom žaloby na vlastníctvo k pozemku, lebo v takomto prípade ide o vzájomné vymedzenie predmetu dvoch vlastníckych práv a určenie hranice treba považovať za spôsob, ktorým strana sporu vyjadřila, že jej ide o určenie, ktorá časť zo spornej plochy patrí tomu - ktorému vlastníkovi susediacich pozemkov.

28. Pokiaľ žalobca pred súdom prvej inštancie v štádiu po vykonaní dokazovania súdnym znalcom Ing. Radovanom Kamenským, ktorého úlohou bolo výlučne určiť priebeh (spornej) hranice medzi pozemkami s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX a s parcelným č. XXXX/X, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y., voči ktorého skutkovým záverom žalobca vôbec nenamietal, ale prezentoval pre neho alternatívne riešenie sporu spočívajúce vo vydržaní pozemku o výmere 17 m² určenej Geometrickým plánom č. 9/2014 vypracovaným znalcom Ing. Štefanom Špačkom, tak táto zmena nesporne nespočíva v zmene právnej kvalifikácie uplatneného nároku, ale má základ v podstatnej zmene skutkového stavu, v dôsledku čoho dochádza k zmene právneho dôvodu žaloby; hmotnoprávnym predpokladom vydržania nehnuteľnosti podľa § 134 Občianskeho zákonníka je nepretržitá oprávnená držba nehnuteľnosti po dobu desať rokov, čím je daný, oproti technickému určeniu priebehu hranice

pozemkov, absolútne odlišný skutkový základ sporu spočívajúci v tvrdení a preukázaní týchto zákonných predpokladov.

29. Pretože predmetom konania sú skutočnosti (tvrdenia), z ktorých má po vykonaní dokazovania vyplynúť oprávnenosť žalobou uplatneného nároku a žalobca nevyužil procesnú možnosť podľa § 139 C.s.p. žiadať súd o pripustenie zmeny žaloby z dôvodu podstatných zmien rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe a v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ako aj jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax, pričom súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé; potom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom jasne a výstižne vysvetlil prečo považoval žalobu za nedôvodnú, založenú na skutkových zisteniach, že priebeh hranice v prírode je v rámci krajných dovolených odchýlok totožný so stavom v katastrálnej mape, a teda bol preukázaný súlad medzi priebehom hranice medzi parcelami strán sporu so súčasným stavom evidovaným v katastri nehnuteľností, v danom prípade spĺňa požiadavky § 220 ods. 2 C.s.p.; za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 165/2011).

30. Keďže žalobca v podanom odvolaní ďalej neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, a s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t.j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku; ďalšie odvolacie námietky žalobcu preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).